

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Grijuc Victor în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2022, în cauza penală în privința inculpaților

Bețivu Mihail xxx, născut la xxx, originar din xxx, domiciliat în xxx;

Golubițcaia Nadejda xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.04.2021 – 08.04.2022;

Instanța de apel: 27.05.2022 – 26.10.2022;

Instanța de recurs: 30.11.2022 – 29.03.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 08 aprilie 2022, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, în privința lui:

- Bețivu Mihail în temeiul art.107 alin.(1) Cod penal, s-a înlăturat răspunderea penală pe art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal în temeiul art.2 alin.(1); (3) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal în temeiul art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- Golubițcaia Nadejda în temeiul art.107 alin.(1) Cod penal, s-a înlăturat răspunderea penală pe art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal în temeiul art.2 alin.(1); (3) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal în temeiul art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

A fost admisă acțiunea civilă, dispunându-se încasarea în beneficiul părții vătămate Iarovoi Victoria, de la ambii inculpați în mod solidar prejudiciul material în mărime de 3 000 lei și de la fiecare în parte prejudiciul moral a câte 1 500 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bețivu Mihail la 05.02.2021, ora nestabilită de organul de urmărire penală, prin înțelegere prealabilă cu concubina sa Golubițcaia Nadejda au dobândit prin intermediul fiicei minore Lopaci Andreea, a.n.xxx, fără permisiune prealabilă, un telefon mobil de model "Redmi 7A Gem Blue" cu numărul de IMEI xxx, în care era cuplată cartela SIM nr.xxx, care aparținea minorei Iarovoi Paula a.n.xxx, eleva clasei III al Liceului Teoretic "Mihai Eminescu" din or. Drochia, bun despre care ambii cunoșteau cu certitudine că a fost obținut pe cale criminală.

Ulterior, la data de 07.02.2021 Bețivu Mihail continuând activitatea infracțională, având intenția comercializării bunului obținut pe cale criminală, au realizat telefonul enunțat - inițial lui Istrati Svetlana Serghei locuitoare al or. Drochia str. Șoseaua Sorocii 18, iar apoi minorului Cunițchi Stanislav xxx, a.n.xxx locuitor al localității Pervomaiscoe, Drochia la prețul de 800 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatului Bețivu Mihail întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, cu calificativele: dobândirea și comercializarea bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, săvârșite de două sau mai multe persoane.

La fel, Golubițcaia Nadejda la 05.02.2021, la ora nestabilită de organul de urmărire penală, prin înțelegere prealabilă cu concubinul său Bețivu Mihail, au dobândit prin intermediul fiicei minore Lopaci Andreea, a.n.xxx, fără permisiune prealabilă, un telefon mobil de model "Redmi 7A Gem Blue" cu numărul de IMEI xxx, în care era cuplată cartela SIM nr.xxx, care aparținea minorei Iarovoi Paula, a.n.xxx, eleva clasei III al Liceului Teoretic "Mihai Eminescu" din or. Drochia, bun despre care ambii cunoșteau cu certitudine că a fost obținut pe cale criminală.

Ulterior, la 07.02.2021 Bețivu Mihail continuând activitatea infracțională, având intenția comercializării bunului obținut pe cale criminală, fără permisiune prealabilă, a realizat telefonul enunțat - inițial lui Istrati Svetlana Serghei locuitoare a or. Drochia, str. Șoseaua Sorocii 18, iar apoi minorului Cunițchi Stanislav xxx, a.n.xxx locuitor al localității Pervomaiscoe, Drochia la prețul de 800 lei,.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatei Golubițcaia Nadejda întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, cu calificativele: dobândirea și comercializarea bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, săvârșite de două sau mai multe persoane.

3. **Procurorul**, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care în ordinea art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, Bețivu Mihail si Golubițcaia Nadejda să fie recunoscuți vinovați si condamnați în baza art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, fiecare la câte 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu liberarea lor de executarea pedepsei penale în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 cu privire la amnistie în

legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în rest păstrându-se dispozițiile instanței de fond.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2022, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, cu pronunțarea unei noi soluții potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- *Bețivu Mihail*, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzută de art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită prin coroborarea cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pedeapsa de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. În corespundere cu art.107 alin.(1) Cod penal, art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală și art.2 a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Bețivu Mihail se liberează de executarea pedepsei numite;

- *Golubițcaia Nadejda*, se recunoaște vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzută de art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită prin coroborarea cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pedeapsa de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. În corespundere cu art.107 alin.(1) Cod penal, art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală și art.2 a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Golubițcaia Nadejda se liberează de executarea pedepsei numite.

În rest, dispozițiile sentinței cu privire la acțiunea civilă și corpurile delict se păstrează fără modificări.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, în cadrul dezbaterilor judiciare în prima instanță, inculpații au recunoscut integral faptele săvârșite, ce au fost constatate prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii lor. Împrejurările expuse de ei, coroborând întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora prima instanța le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea lor nemijlocită în conținutul sentinței pronunțată pe caz.

Instanța de apel a stabilit ca fiind dovedită vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii, prevăzută la art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal, instanța de apel la deliberare asupra categoriei și termenului pedepsei penale a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.61 Cod penal ce se referă la scopul pedepsei penale îndreptat spre restabilirea echității sociale și a echilibrului dintre valorile sociale ocrotite de legea penală, prejudiciate de acțiunile criminale și satisfacția adusă părții vătămate lezată de un drept, prin aplicarea mecanismului restricționat impus de stat, în sensul dat ținând cont de faptul că, infracțiunea pentru care vor fi condamnați inculpații, prin prisma art.16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, a căror termen de prescripție prin prisma art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal nu a expirat la data soluționării speței, impunând soluția aplicării pedepsei penale.

La fel, instanța de apel a luat în considerație și criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, stipulate la art.75 Cod de procedură penală, și

anume: lipsa antecedentelor penale (f.d.123, 139, vol. 1), ne aflarea acestora la evidenta medicilor narcolog și psihiatru (f.d.126, 128, 142, 144, vol. 1), caracteristica pozitivă a inculpatului Bețivu Mihail de la locul de trai (f.d.137, vol. 1); stabilindu-le, în coroborare cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ținând cont de dreptul garantat al inculpaților de a beneficia de reducerea cu 1/3 a pedepsei penale în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pedeapsa de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității pentru fiecare inculpat.

Totodată, instanța de apel ținând cont de faptul, că prin cererile din 05.04.2022 (f.d.9, 10, vol. II) inculpații Bețivu Mihail și Golubițcaia Nadejda au solicitat aplicarea față de ei a prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-ea de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel consideră posibil de a le admite, prin liberarea lor în temeiul art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală de la executarea pedepsei penale, care urmează a le fi stabilită art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a reiterat prevederile art.2 alin.(1) a Legii Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi pentru care Cod penal nr. 985/2002 prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de șapte ani, încetează la faza... de judecare a cauzei, în baza cererii depuse de ei conform alin.(3) art.2 a Legii.

Potrivit prevederilor art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal.

Conform art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei (...).

Astfel, lecturând materialele cauzei și ținând cont de faptul că, inculpații Bețivu Mihail și Golubițcaia Nadejda au comis infracțiunea prevăzută la art.199 alin.(2) lit. a) Cod penal în luna februarie 2021, adică până la adoptarea Legii sus menționate, ce constituie infracțiune mai puțin gravă, pedeapsa prevăzută fiind până la 3 ani închisoare, recunoscând vinovăția, înaintând cereri cu privire la examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală și aplicarea amnistiei, instanța de apel, în lipsa a careva impedimente consideră posibilă aplicarea amnistiei prin liberarea lor de la executarea pedepsei penale aplicate.

Concomitent, instanța de apel a păstrat neschimbate dispozițiile sentinței cu privire la acțiunea civilă și corpurile delictive.

5. Avocatul Griju Victor în numele inculpaților, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea hotărârii prin care acțiunea civilă să fie respinsă.

În motivarea cerințelor, avocatul invocă alegații că, instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele prezentei cauze și a emis o decizie contrară prevederilor legale, prin faptul că a admis acțiunea civilă și a dispus încasarea a câte 1 500 lei de la

fiecare inculpat cu titlu de prejudiciu moral.

6. Asupra recursului ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care și-a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea acestuia ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că nu a fost folosită calea de atac – apelul, iar prin decizia instanței de apel nu i s-a înrăutățit situația inculpaților.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, instanța de recurs este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia dacă nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art.art.429 și 430 Cod de procedură penală.

Din textul art.429 alin.(1) Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele menționate în art.421 Cod de procedură penală și trebuie să fie motivat.

În conformitate cu prevederile art.421 Cod de procedură penală, pot declara recurs procurorul și persoanele indicate în art.401 Cod de procedură penală.

Potrivit art.420 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel. Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 Cod de procedură penală nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.

Colegiul penal reține că, recurentul își exprimă dezacordul cu modul în care a fost admisă acțiunea civilă de către instanța de apel. Însă, din textul hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare se constată că acțiunea civilă a fost admisă de către prima instanță, sentința fiind menținută în partea laturii civile de către instanța de apel.

Astfel, reieșind din faptul că atât avocatul inculpaților cât și inculpații Bețivu Mihail, Golubițaia Nadejda nu au folosit calea de atac - apelul, în coroborare cu prevederile art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, avocatul Grijuc Victor nu este în drept a contesta cu recurs ordinar hotărârile în partea laturii civile. Or, prin decizia instanței de apel nu a fost înrăutățită situația inculpaților.

Prin urmare, ținând cont de cele enunțate, Colegiul penal constată că, recursul ordinar declarat de avocatul Grijuc Victor în numele inculpaților urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Având în vedere că în situația când se respinge recursul ca fiind inadmisibil, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității și temeiniciei

hotărârilor contestate prin prisma criticilor invocate în cererea de recurs declarată.

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul penal constată că, recursul declarat de recurent urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că nu corespunde cerințelor de formă și de conținut.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Griju Victor în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2022, în cauza penală în privința inculpaților *Bețivu Mihail xxx* și *Golubițcaia Nadejda xxx*, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 martie 2023.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie